

1-2021

KLOOSTERKWARTIER

Vereniging Vrienden van het Museum Elburg

Vereniging Vrienden van het Museum Elburg

Secretariaat:

Clakenweg 134

8081 LZ Elburg

0525-684363

E-mail: elsvandel@hotmail.com

Hierbij ontvangt u het eerste Kloosterkwartier van 2021. Een beetje eerder dan u gewend bent, maar dat heeft alles te maken met de lock down van dit moment en het feit dat we opnieuw heel hard gewerkt hebben om mooie exposities samen te stellen en in te richten, die helaas weer voor niemand te zien zijn. We blijven echter ondanks alles graag met u in contact en hopen u als dit alles achter de rug is natuurlijk weer in ons mooie museum te ontmoeten. Dit Kloosterkwartier is verder wederom een samenwerking met het Streekarchivaat, de medewerkers van Museum Elburg en het bestuur van de vereniging. Verder wensen wij u ondanks alles het allerbeste voor 2021. Kijk naar elkaar om, hou elkaar vast en vooral, blijf gezond! We heten we de haar Geraart Westerink welkom als nieuw lid van onze vereniging. Helaas heeft onze trouwe vrijwilliger Nel van den Doel haar arm gebroken. Een kaartje wordt op prijs gesteld. (Weidevogellaan 31,8081 ZV Elburg)

Overigens wordt er ook tijdens de sluiting hard achter de schermen gewerkt door de museummedewerkers en het stichting bestuur, zodat Museum Elburg weer kan schitteren als we weer open mogen! Verder leest u ook over bijzondere, nieuwe initiatieven.

Lief en Leed

Lieve mensen,

We hebben elkaar al een hele tijd niet gezien en zelfs voordat we elkaar niet mochten zien, was ik natuurlijk al een tijdje afwezig. Ik heb zoveel leuke kaarten en telefoontjes gehad. Echt heel erg bedankt! Het gaat al een heel stuk beter met me. Ik ben nog wel heel erg moe en ik heb weinig energie maar toch, elke dag een beetje beter. Ik ben nu net als iedereen vooral thuis aan het werk. Van de ARBO-arts mag ik drie uur per dag dingen doen, zonder verantwoordelijkheid. Yeah right.... Dus dat vullen we zelf wel in. Ik ga alweer af en toe naar een overleg en verder schrijf ik stukken en probeer ik samen met mijn lieve collega's te zorgen dat het werk niet stil komt te liggen en dat we als we weer open mogen ook met frisse zin weer verder kunnen. Vanaf deze plek, aan iedereen die een kaartje of appje stuurde, me een belletje gaf of belangstellend informeerde als we elkaar tegen kwamen op straat: Dank jullie wel, het doet me goed en ik hoop jullie zo snel mogelijk in goede gezondheid weer te zien in Museum Elburg.

Anne-Marie van Hout

Van de penningmeester

Allereerst de beste wensen voor 2021 dat het maar een beter jaar mag worden.

Het afgelopen jaar konden de meeste activiteiten niet doorgaan en daardoor zijn we ook veel inkomsten misgelopen.

Ik wil u bij deze een oproep sturen om de contributie over 2021 van minimaal 12,50 euro over te maken op rekeningnummer NL16RABO 0166802131 t.n.v. Vereniging Vrienden van het Museum.

Een aantal leden heeft de contributie al betaald daarvoor onze hartelijke dank. U ontvangt binnenkort een bewijs van betaling.

Ik wil u nog vragen of u ons bij vrienden, kennissen en familie wilt aanbevelen om lid te worden van onze vereniging.

Bij voorbaat en namens het bestuur hartelijk dank voor uw bijdrage.

Hartelijke groet,

Ursula Groen-de Leng

Museum Elburg en VVV Elburg onlosmakelijk met elkaar verbonden

Els van Andel vroeg mij een stukje te schrijven over het wel en wee van VVV Elburg. Voor 2012 had het Veluws Bureau voor Toerisme een gedeelte van de beletage van het museum in gebruik. Het Veluws Bureau voor Toerisme ging failliet en de drie medewerkers, waaronder ik, werden ontslagen. Het bestuur van Museum Elburg besloot toen zelfstandig verder te gaan als VVV-agentschap. Ik ben toen voor 9 uur aangetrokken om de VVV op te zetten met een grote groep vrijwilligers. Zonder vrijwilligers geen VVV! De bestaande baliemedewerkers van het museum werden nu ook de gastvrouwen/heren van de gemeente Elburg.

Het werden roerige jaren waarbij wij best moesten 'bikkelen' om de zaak op te zetten en draaiende te houden. Anne-Marie en ik hebben veel overlegd en vol enthousiasme ben ik begonnen, niet wetende dat er zoveel gedaan moest worden. Het op de kaart houden van Elburg, en dan heb ik het over de gehele gemeente Elburg, was en is mijn voornaamste drijfveer.

De combinatie museum en VVV is perfect. Veel toeristen zien ons prachtige pand, willen het museum bezoeken en kunnen tevens iets meer over Elburg te weten komen door de vele artikelen die in de winkel te vinden zijn. Promotie van Elburg kan op verschillende manieren, digitaal, telefonisch maar ook door de baliemedewerkers. Ons magazine 'Ervaar Elburg' heeft er mede toe bijgedragen dat Elburg een bezienswaardige stad in Nederland is geworden. Het magazine wordt regionaal verspreid en de meeste hotels, campings, recreatieve bedrijven in de omgeving worden ieder jaar voorzien van een grote voorraad nieuwe magazines.

De beletage is zo ingericht dat er materiaal te vinden is voor de museumbezoeker en voor de toerist. Vooral de stadswandelingen, fietskaarten, wandelroutes en souvenirs worden veel verkocht en de voorraad moet goed worden bijgehouden. De baliemedewerkers moeten goed op de hoogte blijven van alles wat zich in de gemeente afspeelt. Dit probeer ik steeds in een nieuwsbrief te vermelden.

Inmiddels heeft VVV Elburg al wel wat leden maar de werving ervan kost de nodige tijd. Gelukkig hoef ik het dit jaar niet alleen te doen. Mijn werk houdt eigenlijk nooit op want er is altijd wel iets wat moet gebeuren. Thuis ben ik eigenlijk ook actief omdat ik via Social media en de krant op de hoogte gebracht wordt van diverse activiteiten.

Sinds juni hebben we een prachtige nieuwe website www.bezoek-elburg.nl Het is een breed gedragen website met informatie voor de toerist maar zeker ook voor de inwoner. Een prachtig resultaat met accent op de Hanze. Juist als Hanzestad Elburg staan we regelmatig in de picture. Daarom hebben we ook bewust gekozen om het Hanze logo en kleurstelling te gebruiken.

We hebben in al die jaren heel wat moois bereikt. De gemeente Elburg is ons gaan zien, we hebben mooie producten kunnen maken en de groepsarrangementen vinden gretig aftrek. Helaas door Corona hebben de reserveringen een tijdje stil gestaan maar wij hopen dat in 2021 de diverse arrangementen weer veelvuldig geboekt zullen worden.

Werkplek Barbara

Voor de gidsen hebben we een speaker set aangeschaft zodat, ook al bestaat de groep uit meerdere huishoudens, de anderhalve meter gewaarborgd kan worden. Ik probeer Elburg zoveel mogelijk op de kaart te zetten.

Sinds een jaar zit ik niet meer boven in mijn zgn. ‘torenkamertje’, maar mijn werkplek is nu in de sacristie van het voormalige St. Agnietenklooster. Deze kamer maakt zonder meer al geschiedenis. Toen de nonnen in het klooster verbleven werd het waarschijnlijk gebruikt voor het opbergen van kleding en andere belangrijke voorwerpen. Na de Tweede Wereldoorlog deed de kamer dienst als politiebureau en nu is het ‘mijn’ prachtige werkplek, waar ik heel blij mee ben.

Nieuwste ontwikkelingen VVV

Het streven is om per 1 juli 2021 een gezamenlijke VVV licentie aan te gaan met VVV Putten, Ermelo en Nunspeet onder de noemer VVV Randmeren Veluwe of iets dergelijks. Uiteraard blijven we zelfstandig opereren maar de samenwerking met elkaar zal intensiever worden. Hierover hebben Jaap en Barbara met de andere VVV's meerdere gesprekken gevoerd en dat zal de komende tijd nog wel vaker gebeuren. Ook zijn er ontwikkelingen om tot een gezamenlijke Veluwe database te komen. Dit staat nog in de beginfase. Eind december hebben we nog een laatste ronde langs de vakantieparken in de regio gedaan om magazines Ervaar Elburg af te leveren. Het was zinvol om nog een lading magazines te brengen omdat het in de parken best druk was. Het restant van de voorraad ligt nu nog bij de Zandverhalen. Het streven is om in mei een nieuw magazine uit te brengen. Het zal lastig worden om tijdens de lockdown adverteerders te vinden. Daarom nog een slag om de arm of er daadwerkelijk een nieuw magazine gaat komen.

Barbara Koopmans

Diverse stadswandelingen

Zodra het weer mag, staan de medewerkers van Museum Elburg en VVV Elburg weer te trappelen om aan de slag te gaan en ons mooie museum en Elburg voor het voetlicht te brengen. Voor veel toeristen is Elburg een stad met veel mogelijkheden. Minder bekend zijn deze mogelijkheden bij onze eigen inwoners, vandaar dat ik de arrangementen maar eens op een rijtje voor u heb gezet. (met dank aan Barbara) Leuk voor een familiedag of bijvoorbeeld een activiteit met collega's als we elkaar weer mogen zien.

Stadswandeling onder leiding van een gids

In Elburg heeft u de mogelijkheid om met uw groep een wandeling door historisch Elburg te maken onder leiding van een gids. Deze gids voert u door middeleeuws Elburg met zijn rechthoekig stratenplan en vertelt u onderweg het een en ander over de geschiedenis van de vesting en over de monumenten die u tijdens de anderhalf uur durende wandeling tegen komt.

De kosten zijn € 4,50 per persoon met eenmalig € 9,00 reservering- en administratiekosten. Voor dit groepsarrangement betaalt u voor minimaal 10 personen.

Iedere zaterdag stadswandeling onder leiding van een gids

Bent u niet met een (grote) groep, maar wilt u wel graag een stadswandeling onder leiding van een gids meemaken? Dat kan. Iedere zaterdag start er om 13.30 uur vanaf Museum Elburg een stadswandeling onder leiding van een gids. U moet zich altijd hiervoor aanmelden. Dit kan tot 13.00 uur. De kosten hiervoor bedragen € 4,50 per persoon.

Wandeling door het havengebied met bezoek aan de Visafslag en Botterwerf ‘de Hellege’

Wilt u meer over de visserijgeschiedenis van Elburg te weten komen? Maak dan een prachtige wandeling door het havengebied onder leiding van een gids en bezoek tevens de Visafslag en de botterwerf. De kosten zijn € 6,50 per persoon met eenmalig € 9,00 reservering- en administratiekosten. Voor dit groepsarrangement

betaalt u voor minimaal 10 personen. Ook is het mogelijk om koffie/thee met appelgebak o.i.d. te nuttigen in café De Haven. Diverse mogelijkheden.

Stadswandeling met aansluitend een bierproeverij

Maak een stadswandeling onder leiding van een deskundige gids waarbij alle facetten van het 'bier brouwen' aan de orde zullen komen. Aansluitend volgt een bierproeverij bij restaurant Aan de Gracht met uitleg over de diverse soorten bier. De kosten zijn € 9,50 per persoon met eenmalig € 9,00 aan reservering- en administratiekosten. Aantal personen in overleg. Ook is het mogelijk om aansluitend aan de wandeling een rondleiding in de brouwerij aan de Havenstraat te krijgen met afsluitend een bierproefplankje, kosten bedragen dan € 18,50 per persoon.

Rondleiding Museum Elburg met bezoek aan diverse historische gebouwen

U krijgt een rondleiding door Museum Elburg en aansluitend brengt u een bezoek aan de Vischpoort, de Kazematten en het muurhuisje. Prijs voor dit arrangement is de entreprijs van het museum (museumkaarthouders gratis), per gids € 30,00 en eenmalig € 9,00 reservering- en administratiekosten. Voor dit groepsarrangement betaalt u voor minimaal 10 personen.

Stadswandeling op eigen gelegenheid

Voor iedereen die toch liever de stadswandeling op eigen gelegenheid wil maken, hebben wij een mooie brochure samengesteld met daarin een stadswandeling, uitgezet op een plattegrond met foto's en informatie over de geschiedenis van Elburg en zijn fraaie monumenten. De route is ook verkrijgbaar als fotopuzzeltocht. Te koop voor € 1,75.

Hanze arrangement

Het Hanze arrangement bestaat uit een vaartocht van 100 min. waarbij u een Hanze maaltijd voorgeschoteld krijgt en voorafgaand of aansluitend maakt u met een deskundige gids een rondwandeling door Hanzestad Elburg. Prijs voor dit arrangement is € 24,00 p.p. met eenmalig € 9,00 aan reservering- en administratiekosten.

Groepsgrootte min. 20 personen. Exclusief overige consumpties zoals koffie/thee/frisdrank/bier/wijn

Stadswandeling in combinatie met een bezoek aan de Botterwerf 'de Hellege' of museumsmederij 'De Hoefhamer'

Idem stadswandeling o.l.v. een gids, maar dan voorafgegaan of eindigend met een bezoek aan de werf of smederij.

De kosten zijn € 4,50 per persoon (wandeling) plus € 2,50 (bezoek werf met rondleiding) of € 1,50 (bezoek smederij met rondleiding) en eenmalig € 9,00 reservering- en administratiekosten. Voor dit groepsarrangement betaalt u voor minimaal 10 personen.

Stadswandeling in combinatie met een bezoek aan 'Zandverhalen'.

Idem stadswandeling o.l.v. een gids, maar dan voorafgegaan of eindigend met een bezoek aan 'Bijbelverhalen in Zand'.

De kosten zijn per persoon: € 4,50 (wandeling) plus bezoek Bijbelverhalen in Zand (<20 pers. € 16,50; >20 pers. €14,50) en eenmalig € 9,00 reservering- en administratiekosten. Voor dit groepsarrangement betaalt u voor minimaal 10 personen.

Stadswandeling in combinatie met een bezoek aan Lötters Edelstenen en een lezing door Marcel Lötters.

Idem stadswandeling o.l.v. een gids, maar dan voorafgegaan of eindigend met een bezoek aan atelier/winkel/museum.

De kosten zijn € 4,50 per persoon (wandeling) plus € 3,00 (bezoek met lezing) en eenmalig € 9,00 reservering- en administratiekosten. Voor dit groepsarrangement betaalt u voor minimaal 8 personen.

Voor meer informatie en/of reservering kunt u terecht bij:

VVV/Museum Elburg
Jufferenstraat 6-8
8081 CR Elburg

T 0525-681341 E info@museumelburg.nl
I www.bezoek-elburg.nl

Kennismaking

Graag stel ik mezelf nog even voor. Mijn naam is Petra van Enter en ik heb stagegelopen bij het Museum/VVV Elburg voor mijn studie International Tourism Management. Na 7 maanden stage te hebben gelopen heb ik mijn stage in december afgerond. Tijdens mijn stage heb ik veel geleerd en erg naar mijn zin gehad.

En nu mag ik blijven maar dan als een collega en niet meer als stagiaire. Ik werk nu 3 dagen in de week waarvan ik 1 dag gedetacheerd wordt door de gemeente om werkzaamheden te doen voor het Centrum voor Cultuur. Mijn werkzaamheden voor het Centrum voor Cultuur zijn administratieve werkzaamheden. Op het moment ben ik bezig met een training zodat ik deze werkzaamheden goed kan uit werken.

Voor de VVV ben ik moment druk bezig met de social media's, zodat het bereik groter wordt. Dit doe ik omdat als er weer meer kan op het toeristische gebied er een groter bereik is voor Elburg en de omgeving. Verder ondersteun ik mijn collega's waar ik kan en ben ik met andere leuke werkzaamheden bezig. Hopelijk mogen we weer snel open en gasten ontvangen.

Ontdek je plekje

Voor de uitbereiding van de beeldbank van de VVV wordt er vanaf februari een leuke actie gehouden. De bedoeling is om via social media de inwoners van gemeente Elburg te vragen hun mooiste foto's van hun favoriete plekje te delen. Deze foto's kunnen dan gebruikt worden voor op de website www.bezoek-elburg.nl of voor promotiemateriaal met vermelding van de maker van de foto. Foto's die geschikt zijn worden geselecteerd en opgenomen in de beeldbank van VVV Elburg. De foto's' kunnen verschillende onderwerpen zijn zoals de 5 kernen (Elburg, 't Harde, Doornspijk, Hoge Enk, Oostendorp) of bijvoorbeeld seizoenen en feestdagen.

Verder wordt aan het einde van elke maand een foto van de maand uit gekozen. Deze foto wordt gepubliceerd in de eerste Veluwe Koerier van de volgende maand en de foto wordt gepost op de social media van VVV Elburg.

Om kans te maken op de foto van de maand te worden zijn er wel wat speregels verbonden aan de actie. Er wordt geen limit gesteld aan het aantal foto's. Verder moet in het bericht de hashtags #vvvelburg en #ontdekjeplekje gebruikt worden, ook moet VVV Elburg in het bericht getagd worden. Als laatste is het belangrijk dat de locatie of gebouw benoemd wordt die/dat afgebeeld staat op de foto.

Met deze actie willen we graag het bereik uitbreiden van VVV Elburg. Verder we willen laten zien dat VVV Elburg ook in deze tijden niet stil zit. En om de inwoners te prikkelen om naast het vele wandelen wat ze misschien toch al doen, ook de schoonheid van dicht bij te zien en dat vast te leggen.

Petra van Enten, Museum Elburg

Van de kunstgroep, de corona-expositie.

In de loop van de afgelopen zomer ontstond in de kunstgroep het idee om een corona-expositie te houden in Museum Elburg. Een gelegenheid voor (amateur)kunstenaars uit de regio bijzonder werk in ons museum te laten zien.

We kunnen ons voorstellen dat kunstenaars zich in deze bizarre periode (hebben) laten inspireren door gevoelens en gedachten als dreiging, angst, onzekerheid en eenzaamheid maar ook rust, stilte, hoop, vertrouwen en verlangen.

In september werd in de huis-aan-huiskrant een oproep geplaatst. Al gauw ontvingen we vele enthousiaste reacties, teveel zelfs, zodat we in november uit de inzendingen een selectie hebben gemaakt. Het betreft dus mensen uit de directe omgeving: Elburg, Nunspeet, Ermelo, Putten, Dronten en Zwolle.

Sommige kunstenaars hadden al werk gemaakt wat geschikt bleek voor deze tentoonstelling, anderen zijn na deze oproep aan de slag gegaan. Men is heel enthousiast over het initiatief!

Er zullen op de expositie veel verschillende kunstvormen te zien zijn: tekeningen, schilderijen, sculpturen, keramiek, textielkunst, foto's en poëzie. Oorspronkelijk hadden we gedacht een en ander begin maart te kunnen inrichten maar door de coronamaatregelen van de overheid loopt alles anders. We verwachten niet dat de musea eerder dan eind maart weer open zullen gaan.

Momenteel hangt in het museum nog de prachtige tentoonstelling van textielkunst van Daniella Hefter, die al wekenlang niet bezocht kan worden. Met haar moeten we nog bekijken wat we het beste kunnen doen, verlengen of op een later tijdstip opnieuw beginnen.

Ook de schitterende collectie kerstgroepen van Jan van Hulst kon jammer genoeg door nog maar heel weinig mensen bewonderd worden, daarover in dit Kloosterkwartier een apart stukje van de eigenaar van al dit moois zelf.

En verder moeten we ook overleg plegen met andere exposanten, met wie voor de nabije toekomst al afspraken gemaakt waren.

Kortom: wanneer de corona-expositie van start zal gaan is dus nog niet bekend en zal voor een groot deel afhangen van wanneer er door de overheid meer duidelijkheid gegeven wordt. Maar besloten is wel dat hij in ieder geval doorgaat. En we kunnen alvast verklappen dat het geheel een bezoekje meer dan waard zal zijn! We houden u op de hoogte.

Karin Schoute.

Thuis activiteit 1, product uit de museumwinkel in de picture

Nu we allemaal veel thuis zijn en het ook nog eens de meest grijze, natte maanden van het jaar zijn, moet je jezelf of je burens af en toe een beetje verwennen. Wat is er leuker en lekkerder dan zelf de lekkerste dingen bakken? Mensen die mij een beetje kennen weten dat ik bijna een huis kan bouwen van het aantal kookboeken dat ik in de loop der tijd bijeen verzameld heb. Ook trouwens van het bedrag dat ik daaraan het uitgegeven bedenk ik nu.... Maar goed: bakboeken bij de vleet dus. Een van de meest bijzondere bakboeken komt uit onze eigen museumwinkel: "Zalig zoet. 60 bakrecepten rond feesten en heiligen" van Vanessa van Koppen.

Echt een aanrader, bestel het boek bij ons en we komen het langsbrengen. De prijs is € 22,50.

Als dit Kloosterkwartier uitkomt is het net gedenkdag van Sint Agnes geweest, de naamgeefster van onze kloostergebouwen. Ook voor haar gedenkdag staat er een recept in dit boek en hoewel 21 januari inmiddels achter ons ligt, smaken deze koekjes op de andere dagen van het jaar net zo goed.

Agnesenplätzchen

De kunst van het bakken van Plätzchen, platte koekjes, ontwikkelde zich in Duitsland in de 18 eeuw, toen de consumptie van thee, koffie en cacao opkwam. Daaruit ontsproten ook diverse koekjes voor verschillende gelegenheden. Zo zijn er Weihnachtsplätzchen voor Kerst en ontstond ook dit koekje, gewijd aan Sint Agnes. Het is alleen onduidelijk waar en wanneer dit koekje precies ontstond. Ze zijn in elk geval heerlijk!

Wat heb je nodig voor ongeveer 30 koekjes:

- 400 gram bloem en een beetje extra om te bestuiven
- 300 gram zachte boter, niet gesmolten maar gewoon op kamertemperatuur
- 125 gram kristalsuiker
- 3 zakjes vanillesuiker
- Snufje zout
- 1 potje (aardbeien)jam
- Poedersuiker

Bereiden:

- Haal het bakblik uit de oven en verwarm de oven voor op 180 graden.
- Kneed bloem, boter, suiker, vanillesuiker en zout tot een stevige bal.
- Bak de koekjes in 10 à 15 minuten gaar. Ze moeten wat kleur krijgen maar niet heel erg bruin worden.

- Laat de bal afgedekt een half uur staan in de koelkast.
- Bestuif het aanrecht met een beetje bloem en rol het deeg uit tot een dunne lap van ongeveer 5 mm dikte.
- Steek er rondjes uit van ongeveer 5 cm doorsnede.
- Kneed het overgebleven deeg weer uit tot een bal en rol die opnieuw uit. Steek nog een aantal rondjes uit. Herhaal dit tot het deeg op is. Als het deeg te warm wordt en vastplakt aan het aanrecht, doe het dan even terug in de koelkast. Zorg dat het aanrecht bebloemd blijft.
- Leg de koekjes op bakpapier op het bakblik.

Laat de koekjes afkoelen en smeer dan steeds op de onderkant van een koekje wat jam en plak er een ander koekje op. In totaal krijg je zo dus ongeveer 15 dubbele koekjes. Bestrooi de koekjes met wat poedersuiker. Leg ze op een mooi schaalje en eet ze lekker op of deel ze uit.

Verhaaltje over Sint Agnes erbij voor als je ze weggeeft?

Sint Agnes leefde aan het eind van de 3e eeuw in Rome. Zij wilde niet trouwen, omdat ze zich aan Jezus wilde wijden. Een senator, wiens zoon vergeefs naar haar hand had gedongen, zette haar voor straf in een bordeel. Maar haar hoofdhaar bedekte onmiddellijk haar naaktheid, terwijl de mannen die naar haar keken blind werden. Daarna werd Agnes tevergeefs in het vuur geworpen. Tenslotte werd ze me een zwaard gedood, 13 jaar oud. Een week na haar dood, verscheen zij in een gouden kleed met een lam aan haar zijde. Haar naam kan zowel van het Latijnse Agnus (lam) als van het Griekse Hagnès (rein) komen. Agnes is de beschermheilige van jonge meisjes en wordt in de kunst vaak afgebeeld met een lammetje in haar armen.

1St Agnes

Bron: “Zalig Zoet” Vanessa van Koppen € 22,50 in de museumwinkel, warm aanbevolen! Wordt thuisbezorgd als u een beetje in de buurt woont. Meer dan 15 autominuten? Dan komen er verzendkosten bij.

Note: Museum Elburg spaart al jaren om een mooi beeld van St Agnes aan te kunnen schaffen om in onze mooie kloosterkapel te plaatsen. In ons Agnietenklooster zou eigenlijk zo’n mooi beeld moeten staan! Giften hiervoor zijn nog steeds altijd van harte welkom.

Thuisactiviteit 2

Wie weleens op wintersport is geweest naar Oostenrijk, weet dat er een aantal lokale lekkernijen zijn waar je van kunt genieten tijdens je vakantie. Schnapps, Apfelstrudle, Bier und Bratwurst kennen we al langere tijd. Maar gelukkig heeft het heerlijke zoete gerecht Kaiserschmarrn inmiddels ook aardig bekendheid gemaakt. Dit gerecht is een zalige lekkernij voor iemand die van zoet houdt. Het is eigenlijk een toetje, maar ik kan je verklappen dat het als lunch of gewoon bij de koffie ook een prima keuze is!

De herkomst van het gerecht komt van de legende dat keizer Franz Joseph tijdens een jachtpartij in de Salzkammergut door de lokale boeren een “houthakkersschmarrn” voorgeschoteld kreeg. Een vullend zoet gerecht wat niet veel kost en vaak van restjes werd gemaakt. Maar voor een keizer maak je dat alleen met de beste producten natuurlijk zoals melk, eieren en rozijnen en zo is de naam Kaiserschmarrn ontstaan. Er wordt ook weleens beweerd dat de keizer van flensjes hield als nagerecht. Wanneer deze te dik gebakken werden stuurde hij het nagerecht boos terug. De koks verscheurde de te dikke pannenkoekjes en aten ze zelf op. En dan doet er nog een derde verhaal de ronde; Waar Franz Joseph dol was op zoetigheid, moest Keizerin Sissi niets hebben van deze calorieënbomben, het zou niet goed voor haar lijn zijn en vond het onzin om te eten. Schmarrn betekent zoiets als onzin, nog een verband naar de naam dus. Hoe dan ook, het is vrij duidelijk dat keizer Franz Joseph iets te maken had met het ontstaan, of in ieder geval de naam, van dit toetje.

Maar wat is het nou precies, en waarmee onderscheid zich het van onze Hollandse pannenkoek? Nou, dat komt omdat de eiwitten stijfgeklopt worden voordat ze aan het beslag wordt toegevoegd, dit maakt dat het beslag lekker luchtig en heeft het wel wat weg van biscuitdeeg! En waar wij de pannenkoek heel eten, scheur je deze in stukjes en serveer je met poedersuiker. Er zijn talloze variaties te bedenken, maar eigenlijk altijd wel met fruit(compote). Zelf vind ik de combinatie met warme kersten erg fijn, maar een pruimencompote of appelmoes kan natuurlijk ook. En zijn er geen kinderen die ervan mee snoepen, voeg dan in rum gewelde rozijnen toe!

Dit heb je nodig voor ca. 4 personen

- 175 gram tarwebloem
- 400 ml melk
- 3 eieren
- 1 zakje vanillesuiker
- 1 eetlepel kristalsuiker
- 1 mespuntje zout
- 2 eetlepels roomboter
- Poedersuiker en fruit om het mee te serveren

En zo maak je het klaar

1. Roer (in een ruime schaal) de bloem, het zout en de vanillesuiker door elkaar.
2. Splits de eieren, doe de dooiers bij de bloem en het eiwit in een vetvrije kom.

3. Giet de helft van de melk bij het bloemmengsel en klopt goed met een garde totdat de klontjes zijn verdwenen. Voeg dan de rest van de melk erbij en roer tot een glad beslag.
4. Klop de eiwitten stijf met een mixer of garde, totdat het sneeuw wit is en pieken vormt.
5. Spatel voorzichtig het eiwit door het beslag, houd het zo luchtig mogelijk terwijl het eiwit wel goed met het beslag gemend moet zijn.
6. Bak 3-4 pannenkoeken in een koekenpan (afhankelijk van de grootte van je pan). Keer om wanneer de onderkant goudbruin is en bak dan de andere kant. Het is niet erg wanneer de pannenkoek breekt met omdraaien.
7. Trek de pannenkoeken in de koekenpan uit elkaar met 2 vorken, het mogen slordige stukken zijn. Voeg nog wat roomboter toe en bak al omscheppend in ca. 3 minuten totdat alle stukjes mooi goudbruin zijn.
8. Bestrooi vlak voor het serveren ruim met poedersuiker en serveer met de appelmoes of fruit(compote).

Hanneke Bakker

Valentijnsdag

Bron: Historiek:

Dat het weer (bijna) Valentijnsdag is, zal vrijwel niemand ontgaan. Op radio, televisie, internet en natuurlijk in de krant barst het momenteel weer van de Valentijnsdagreclame. De veertiende februari is officieel de dag van de liefde, maar kan net zo goed de dag van de commercie genoemd worden. Waar komt het feest eigenlijk vandaan?

De heilige Valentijn en paus Gelasius. Geen eenvoudige vraag om beantwoorden. Je zou kunnen zeggen dat Valentijnsdag een versmelting is van christelijke, Romeinse, Germaanse en tegenwoordig ook nationale tradities. Maar er is vooral veel onduidelijk over de herkomst van het feest. Niet eens zeker is naar welke Valentijn het feest is vernoemd. Wel duidelijk is dat paus Gelasius in het jaar 496 de veertiende februari uitriep tot de dag van de heilige Valentijn. Maar welke Valentijn? Er is geen enkel biografisch document over hem. En er zijn verschillende (onduidelijke en onbewijsbare) verhalen...

Een veelgehoord verhaal draait om een Romeinse priester die omkwam tijdens de christenvervolgingen onder keizer Claudius II Gothicus (268-270). De priester zou geweigerd hebben zijn geloof op te geven. In plaats daarvan probeerde hij de keizer zelfs te bekeren. Deze Valentijn stierf uiteindelijk als martelaar. Kort voor zijn executie zou hij nog wel een wonder hebben verricht door de blinde dochter van zijn cipier te helen. Handig want dan kon hij tenminste heilig verklaard worden. Zonder wonder, geen heilige is bij het Vaticaan immers de regel. Ook wordt vaak een bisschop uit Terni genoemd. Hij werd in 273 onthoofd tijdens de christenvervolgingen van Keizer Aurelianus. Over hem is ook nauwelijks wat bekend. Niet uitgesloten wordt dat het om dezelfde persoon gaat.

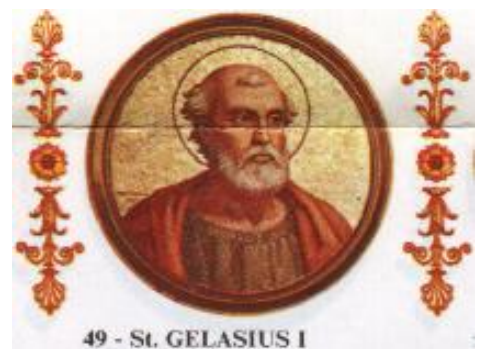
Romeins vruchtbaarheidsfeest

Sinds de achttiende eeuw wordt ook weleens gezegd dat het Vaticaan de feestdag van de heilige Valentijn invoerde ter vervanging van de zogenaamde Lupercalia. Dit was een oud vruchtbaarheidsfeest ter ere van de Romeinse god Luperus (of Faunus). Het oude feest was behoorlijk populair, ook bij de christenen, en paus Gelasius I wilde daar – zo wil het verhaal – een einde aan maken. Hij besloot daarom rond dezelfde dag een nieuw, verantwoord feest in te voeren. Een feest ter ere van de heilige Valentijn. Voor dat laatste is echter geen enkel bewijs. De paus schreef wel een lange brief waarin hij de gelovigen het vieren van de Lupercalia verbood. Maar in die brief werd helemaal geen Valentinus genoemd. Er is daarmee geen bewijs voor een verband tussen het Romeinse en het christelijke feest.

Google doodle, geïnspireerd op Keith Haring

te

Valentijnskaart uit 1909.

Mythen en onduidelijkheid

Om een link te creëren tussen een historische ‘Sint Valentijn’ – van wie we dus niet precies weten wie dat was – en de liefdestradities van 14 februari, ontstonden er rond 1900 verschillende mythen en legendes. De heilige Valentijn zou, al dan niet met bloemen, stelletjes tot elkaar hebben gebracht en huwelijken hebben gesloten. Erg overtuigend was dit allemaal niet en omdat Sint Valentijn uiteindelijk vooral met onduidelijkheid werd geassocieerd, besloot de katholieke kerk in 1969 om 14 februari niet langer meer als zijn naamdag te vieren.

Cadeaus

Vroeger was Valentijnsdag vooral een feest waarbij kaarten naar geliefden werden gestuurd. Tegenwoordig draait het steeds meer om cadeaus. De oudste Valentijnskaart die nog bestaat is gemaakt rond het jaar 1400 en is te vinden in het British Museum. In Engeland werd de afgelopen decennia sowieso het meest aan Valentijnsdag gedaan. Oorspronkelijk werden de kaarten (of bijvoorbeeld rozen) meestal anoniem gestuurd. Tegenwoordig zetten veel mensen hun naam gewoon op de kaarten.

Nederland

In Nederland is het feest nog betrekkelijk nieuw. Pas halverwege de jaren negentig kreeg Valentijnsdag hier voet aan de grond. Voor die tijd probeerde met name de middenstand het feest al aan de man en vrouw te brengen, maar dat was nog geen doorslaand succes. In America en Canada was dit gebruik al eerder populair.

Na de Tweede Wereldoorlog leefde de Nederlandse bloemensector op. En de bloemisten merkten dat er rond 14 februari goede zaken werden gedaan met het buitenland. Ze probeerden het ook in Nederland zover te krijgen dat geliefden elkaar een bloemetje zouden geven.

In 1951 kregen alle inwoners van Leeuwarden een strooibiljet. Daarop stond dat Sint Valentijn een monnik was die rond 250 na Christus bloemen gaf om iemand te troosten of paartjes gelukkig te maken. De boodschap was dat de daad van de monnik navolging verdiende. De Leeuwarder Courant vroeg de bloemisten wat later of de actie geslaagd was en kreeg een helder antwoord: ‘De Friezen zijn te nuchter. Ze lopen niet zo snel warm’.

De Nederlandse bloemisterij gaf niet op. In de jaren zeventig haalde ze met het uitdelen van bloemen herhaaldelijk de krant. In 1974 kregen alle vrouwelijke Kamerleden bijvoorbeeld een bloemetje. Twee jaar later waren de wegenwachters de gelukkigen en in 1979 werden de chauffeurs in het openbaar vervoer met een bloemetje in het zonnetje gezet. Lokaal kreeg dit wel wat navolging, maar echte populariteit bleef uit. In 1981 was er maar één drukkerij in Nederland die Valentijnskaarten drukte, slechts 25.000 stuks per jaar.

Saint Valentine's Day Massacre

Valentijns rubriek

Begin jaren negentig werd hier nog nauwelijks iets aan het feest gedaan. Het waren uiteindelijk niet de bloemisten maar de kranten die ervoor zorgden dat het feest een succes werd. In 1990 boden enkele kranten

de mogelijkheid om in een speciale Valentijns rubriek berichten te plaatsen. Het bleek een groot succes. Een jaar later werden er rond 14 februari meer dan twee miljoen kaartjes en pakketten verzonden. Dat het feest juist in deze periode doorbrak heeft mogelijk te maken met het feit dat de welvaart vanaf het eind van de jaren tachtig flink toenam. Synchron met de opkomst van het feest kwam er ook kritiek: Valentijnsdag zou vooral een materialistisch feest zijn, bedacht door winkeliers.

Dalende populariteit

Met dank aan de commercie werd Valentijnsdag hier ook bekend. Onder meer boekwinkels, lingeriewinkels en bloemenwinkels profiteren hiervan. Zo populair als het feest in de jaren negentig was, is het vandaag de dag echter niet meer. Het aantal mensen dat aan het feest doet, daalt al enkele jaren. In 2007 (35%), in 2011 (29%) en in 2012 (24%).

Bloederige Valentijnsdag

1929: Valentijnsdag Bloedbad

In de ochtend van veertien februari 1929 worden zeven mannen doodgeschoten in het autobedrijf SMC Cartage Company in Chicago. Hoewel de daders nooit officieel zijn aangehouden, lijkt het al snel duidelijk dat er sprake is van een liquidatieactie van de Amerikaanse maffia.

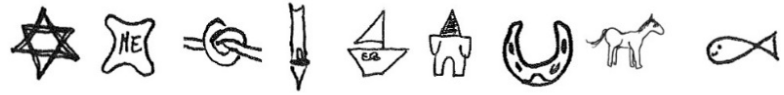
Wie geen zin heeft om iets aan Valentijnsdag te doen, kan dus altijd nog zeggen dat hij niet in 'the mood' is omdat hij op 14 februari altijd een historisch bloedbad herdenkt: Saint Valentine's Day massacre. Ten tijde van het Saint Valentine's Day massacre beheersten twee grote bendes de stad Chicago. De bende van Capone had het in het noorden van de stad voor het zeggen en de bende van George "Bugs" Moran in het zuiden. Waarschijnlijk was Bugs Moran het doelwit, maar hij ontsprong de dans. De bendeleider was niet aanwezig op het moment van de aanslag.

Na het lezen van dit artikel hoop ik dat u Valentijnsdag blijft zien als iets positiefs, een dag waarop u iets lekkers in de brievenbus kunt doen bij uw burens, zomaar even een bloemetje bij iemand brengt of een lief kaartje stuurt of in de bus doet. Uw partner verrassen met een bijzondere maaltijd of een klein presentje kan natuurlijk, maar Valentijnsdag kan zeker in deze tijd een dag zijn waarop u uw medemens verrast en verblijdt met een kleinigheid. Zo'n vriendelijke geste kunnen we allemaal gebruiken! Met een beetje fantasie.....

Thuisactiviteiten

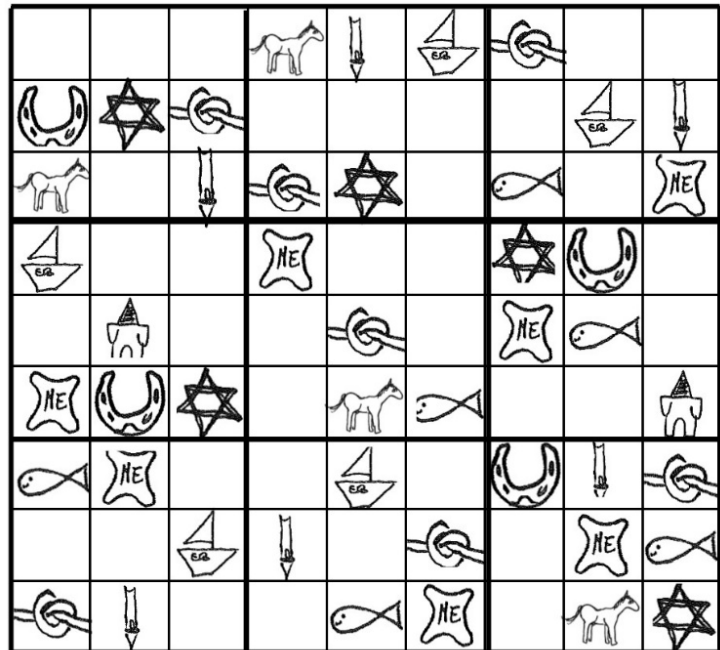
Tijdens de eerste lockdown in maart, april en mei hebben we een kopje op de website toegevoegd met daarop "thuisactiviteiten" Dit is in het leven geroepen om toch wat aan te kunnen bieden voor kinderen. Hiermee konden we ons zelf online zichtbaar maken en creatief naar buiten treden via de sociale media. Uiteraard veel in het thema van het kloosterleven. We deelden bijvoorbeeld verhalen of knutselwerkjes om thuis te kunnen maken met kind of kleinkind. Ook zaten hier opdrachten of puzzels bij over andere musea uit Elburg, zoals het knopen van touwen waarin verwezen wordt naar de Touwslagerij van Deetman. We gaan in deze lockdown nog meer in onze archieven neuzen zodat we ook nu weer nieuw materiaal kunnen delen met iedereen. Dus mocht u toch eens verveeld raken en mogen oppassen op een kleinkind, kijkt u dan eens op www.museumelburg.nl/activiteiten/thuisactiviteiten/ Hier alvast een puzzel die voor iedereen leuk is om te doen. Het principe werkt hetzelfde als een Sudoku.

Hiernaast staan een aantal symbolen. Elk symbool staat voor een leuke plek of museum in Elburg. De symbolen gebruik je om de Sudoku in te vullen.

Hoe werkt deze puzzel: Vul het vierkant zo in dat in elke rij, elke kolom en elk vierkantje van 3 bij 3 hokjes alle symbolen 1 keer voorkomen.

Erboven zie je de symbolen die je moet gebruiken om de Sudoku in te vullen.

Hanze Escaperoom

De Vischpoort, het icoon van Elburg en een monument onder de vleugel van het museum. Maar hoe vaak kunnen we hier nu mensen ontvangen? Dat is in de zomermaanden en de Open Monumentendag. Af en toe eens tijdens een museumarrangement en uiteraard de kinderfeestjes. Helaas levert dat toch niet voldoende op om het openstellen van deze prachtige locatie rendabel te maken. Daar is iets op gevonden en hierdoor zal de locatie een groot deel van het Hanzeverleden laten horen en zien. De jongere doelgroep die het museum minder makkelijk bereikt en door dit initiatief meer probeert aan te spreken. Met een Escaperoom gevestigd in een historische locatie gaan er meer deuren open of juist dicht... Zo komen we aan bij het principe van een Escaperoom, namelijk groepen die opgesloten worden en door middel van puzzels en spellen uit de Vischpoort moeten gaan ontsnappen. Vanaf februari trekken de diverse partners in het gebouw om de veiligheid van het pand te garanderen en de technieken te installeren. We hopen vanaf april te gaan proefdraaien. Uiteraard alles onder voorbehoud van de ontwikkelingen rondom COVID-19. Maar wij zijn positief gestemd en enorm enthousiast over dit nieuwe product dat wij als Museum Elburg mogen gaan neerzetten. Een externe exploitant zal de Hanze Escaperoom gaan draaien. Hierover later meer. We zullen jullie middels deze nieuwsbrief op de hoogte houden.

Dit hek, gesmeed door Museumsmederij de Hoefhamer, is het hek waarmee de groepen die de escaperoom gaan spelen worden afgesloten van de deur naar vrijheid.

Een spel dat speciaal is ontwikkelt voor in de Hanze Escaperoom

Educatie & projecten, Dirma Speldenkamp

Wat in het vat zit verzuurt niet – deel 2

‘De stal van overal ‘collectie van een gepassioneerd verzamelaar

Het leek wel een “continuïng story “te worden. In het vorige Kloosterkwartier werd de kerstexpositie voor de tweede keer aangekondigd onder het kopje: “wat in het vat zit verzuurt niet”.

In 2019 kon de expositie vanwege een ingrijpende operatie niet doorgaan, dus alle hoop was gevestigd op 2020. Helaas weten we allemaal nu hoe het gelopen is.

Na twee dagen van opbouw kon de tentoonstelling geopend worden. De expositie is slechts één dag open geweest, waarna het museum weer verplicht was om door de lockdown de deuren te sluiten. Inmiddels zijn alle groepen weer opgeborgen en hopen we vurig dat de expositie opnieuw in december 2021 van start kan gaan. Mocht u niet tot die tijd kunnen wachten dan verwijs ik u graag naar de uitzending van de Bottercourant die op YouTube inmiddels al meer dan 700 keer bekeken is, <https://youtu.be/tXtX13NJAbE>

Dank aan de vrijwilligers die mij fantastisch hebben geholpen bij de inrichting van deze expositie en graag reken ik bij de komende tentoonstelling weer op jullie medewerking.

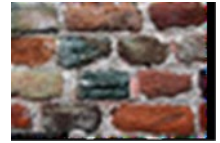
Drie keer het scheepsrecht; dus we blijven goede hoop houden. Tot die tijd: Blijf gezond.

Jan van Hulst

PS. Bij deze expositie zijn veel kerstkaren gedrukt en natuurlijk kunt u deze volgend jaar aanschaffen in ons museum.

Kloostermop

In deze kloostermop is Bob Middelburg aan het woord

Waar ben je geboren? Mijn wieg stond in St. Pancras, ten noorden van Alkmaar.

In welk jaar? 1938

Hoelang woon je in 't Harde? Al 48 jaar, dus sinds 1972.

Hoe was je jeugd?

Na Koedijk, na mijn middelbare school, had ik wel zin om een tijdje naar het buitenland te gaan en zo kwam ik in 1960 terecht in Duitsland bij een kantoorboekhandel en kantoorinrichtingsbedrijf in de buurt van Flensburg, in het noorden van Duitsland, richting de Deense grens. Daar in de omgeving van Flensburg leerde ik een collega kennen, Liese-Lotte, die later mijn vrouw werd. Het waren mooie jaren. In 1964 keerden Liese-Lotte en ik terug naar Nederland, ik vond een baan op het hoofdkantoor van de Nederlandse Spoorwegen aan de Catharijnesingel in Utrecht op de computerafdeling in oprichting. Eerst als operator, later chef van de ponskamer, waar ponskaarten, denk aan acceptgirokaarten van vroeger, werden geponst. Baas over 40, voor een deel zeer mondige vrouwen. Het was soms een harde leerschool. In 1967 werd de afdeling een dochteronderneming, die uitgroeide tot een bedrijf met ruim 500 medewerkers. Via een aanloop als magazijnbeheerder, kwam ik in de inkoop terecht en uiteindelijk werd ik hoofd van de inkoopafdeling met 10 medewerkers

Wil je iets meer vertellen over je privéleven? Vrouw, kinderen?

Op een gegeven moment, in 1972 dus, wilden Liese-lotte en ik verhuizen, weg uit de grote stad Utrecht, en op zoek naar een mooie woonomgeving. Het moest aan twee voorwaarden voldoen: natuur en bos, maar ook nabijheid van een treinstation (voorwaarde van mijn werkgever NS). Het werd 't Harde, met de Veluwe rondom en met de trein binnen een uur op mijn werk. Onze zoon Jeroen werd nog in Utrecht geboren (1969) en onze dochter Jinny (1972) hebben we geadopteerd uit Korea. En we hebben twee prachtige kleindochters, van 14 en 15 jaar. Tot aan mijn pensioen ben ik trouw gebleven aan mijn werkgever NS. En het tremlinijntje met de stoptrein van 't Harde naar Utrecht? Dat kan ik – nog steeds - wel dromen.

Na mijn pensioen heb ik o.a. nog een maand door China gereisd en heb ik vijf jaar kunstgeschiedenis gestudeerd in Groningen waar ik als gepensioneerde, zonder het toen te weten, gelijktijdig met de studente Anne-Marie van Hout in hetzelfde gebouw colleges volgde. De wereld is klein.

Je bent bestuurslid van ons museum. In welk jaar ben je als bestuurslid begonnen? 1985

Wat maakt het dat je al zóvéél jaren betrokken bent bij ons Museum?

Vanuit de Gemeenteraad van Elburg (ik was toenmalig lid van de VVV-fractie) werd ik gevraagd voor de Museumcommissie, als een van de eersten. Het Museum Elburg is gehuisvest in een schitterend pand, en dat trok sowieso mijn aandacht, maar het is ook mijn affectie met kunst in het algemeen, en ja...ik ben verliefd op Elburg. Toen rond 1988 het pand helemaal vrijkwam voor het museum, expandeerde de collectie en inrichting. Dat was een schitterend moment, een metamorfose die ik mocht meemaken. Met ruim 35 actieve jaren voor het museum, heb ik veel directeuren van ons Museum zien komen en gaan, ook dat hoorde erbij.

Welke aandachtsgebieden heb je in het bestuur? Op dit moment ben ik penningmeester, maar als voorzitter van de Kunstgroep ligt mijn hart vooral bij het naar ons Museum Elburg halen van bijzondere kunstwerken, exposities en speciale projecten. Bovendien, Anne-Marie heeft een aantal jaren geleden de

Kunstgroep in het leven geroepen, deze bestaat uit 6 leden. Dit blijkt een gouden greep te zijn. Zeer gemotiveerde leden, die meedenken en veel werk verrichten.

Doe je, naast je activiteiten in het museum, nog ander vrijwilligerswerk?

Jazeker, ik ben lid van de beleidscommissie Monumentenzorg van de Gemeente Elburg, daarnaast voorzitter van “Vrienden van het Museum” (en sinds deze week Erelid, na 25 jaarlidmaatschap) en voorzitter van de Culturele Stichting Elburg. Ik heb vele jaren, samen met Liese-Lotte, culturele reizen binnen Europa, voor blinden en slechtzienden georganiseerd. Daar zijn we inmiddels mee gestopt.

Anna biedt Bob zijn oorkonde voor zijn 25 jaar Vereniging Vrienden van het Museum Elburg uit. Bob is vanaf nu erelid van onze vereniging.

Bob, ik zit te denken nu ik dit allemaal hoor:

enerzijds een betaalde baan bij een bedrijf dat gaat over treinverkeer-computersystemen, seinpalen en locomotieven, en dan anderzijds een olieverfje van Jos Lussenburg en een edelsteen-sculptuur in de Kloostertuin, hoe gaan we dat rijmen met elkaar?

Na de baan bij de Nederlandse Spoorwegen werd het tijd voor een tegenwicht, en dát is dit museale, de wereld van kunst en cultuur, zo zie ik dat. En dat wérd het ook. Maar kunstliefhebber was ik altijd al, nu kreeg ik er tijd voor.

Over cultuur gesproken: zoals je al weet, heeft de Gemeente Elburg concrete plannen om het Museum Elburg en de VVV Elburg onder te brengen in een op te richten Centrum voor Cultuur, samen met de Muziekschool Elburg. In een beleidsvisie van de Gemeente Elburg (vastgesteld in 2017) is aangegeven dat dit Centrum voor Cultuur het culturele aanbod in Elburg met elkaar moet laten verweven: Museum Elburg met tentoonstellingen, educatie, archief en participatie, een Cultuurdesk met een Denktank Cultuur, cursussen en workshops, een Muziekschool en Stads promotie met VVV, boekingen en Hanze-producten.

Hoe kijk jij tegen deze ontwikkelingen aan?

Ik schrok van de eerste twee presentaties bij ons in het bestuur, afgelopen jaar (2020). Het voelde niet goed, alsof de Gemeente Elburg en de projectleiding vooral haast had met de afstoting van de Muziekschool, zo kwam het over. Daarnaast heb ik moeite met onze toekomstige positie van de Culturele Stichting waar ik voorzitter van ben: wij moeten geen baasje boven ons krijgen maar de vrijheid houden om zelfstandig dingen te doen. Wij organiseren dit soort culturele zaken al jaren en willen dat graag zo laten.

We krijgen dit jaar een Schildersmuseum onder “ons dak”. (Voor het geval de lezers het nog niet weten: het betreft hier geen museum over schilders, maar over de “ambachtscunst” van huisschilders voor het verven) Jij bent daar – met Els van Andel, die ook in de Kunstgroep zit - vanaf het begin bij betrokken geweest vanuit het stichtingsbestuur. Kan jij ons enthousiast maken voor dat Schildersmuseum en waarom?

Mijn enthousiasme moet nog groeien, maar ik wil zeker wel meedenken natuurlijk. Een werkgroep die bestaat uit een aantal mensen – afkomstig van relevante vakgebieden in de schilderswereld – moet eind dit jaar (2021) de structuur en de basis van ons plan klaar hebben en de ruimte gereed hebben in ons Museum Elburg. Komend jaar (2022) moet de inrichting klaar zijn. We zullen zien, want het vraagt nog heel veel werk en veel bouwkundige aanpassingen

Hoe zie je de toekomst van het museum?

Ons probleem is al jaren dat onze bezoekersaantallen (van betalende bezoekers) te laag zijn, terwijl in omliggende musea de bezoekersaantallen veel hoger zijn. Ik maak me daarom zorgen dat wij niet echt meeprofiteren van de groeiende belangstelling van het publiek voor musea in Nederland. Dit zeg ik nog los van de situatie rond Covid-19 op dit moment.

Op het gebied van marketing en publiciteit doen wij te weinig, en hebben een te klein team aan vaste medewerkers om dit vlot te trekken. Daarnaast ontbreekt het ons aan geld om specialisten aan te trekken die dat tot hun vakgebied kunnen rekenen.

Wat zou je willen veranderen?

Van de Gemeente Elburg zou ik willen vragen de verleende extra subsidiegelden (€ 20.000) niet incidenteel maar structureel te maken.

Daarnaast jonge mensen aantrekken voor marketing en PR, desnoods als vrijwilligers (stagiairs?) die mee willen denken over het beter in de markt zetten van ons Museum Elburg.

Wat vind je het mooiste of interessantste museumstuk?

Dat is voor mij ongetwijfeld de Crucifix wat de lijdende Jezus voorstelt. Het past heel goed in de Benedenkapel van ons Museum. Ik heb de beeldend kunstenaar heel goed gekend, Jits Bakker. Deze Crucifix behoorde tot een prachtige collectie die wij te leen hadden voor een expositie, en Jits was zó onder de indruk van het geheel van de entourage in de kapel, dat hij het beeld uiteindelijk aan ons geschonken heeft (2013). Jits Bakker is inmiddels overleden, maar wat hij heeft achtergelaten voor ons museum, is voor mij het mooiste op dit moment wat wij aan kunst in huis hebben.

Aan het eind van dit interview nog iets over jezelf: je behoort inmiddels in Nederland tot de mensen met (wat we hier op de Veluwe noemen) een gezegende leeftijd. Wat is het geheim van jouw niet aflatende inzet voor veel dingen op de dag van vandaag en wat kunnen we van jou leren?

Ik heb het geluk dat ik nog gezond ben, energie heb en nog redelijk helder kan denken. Ik ben actief in een Facebook-groep die Vincent van Gogh als thema heeft. Deze groep zit over de hele wereld, op die manier heb ik contact met mensen uit Venezuela, Celebes, Hongarije, Moskou en Peru. Erg interessant.

Een vraag waar jij deze keer een onbescheiden antwoord op mag geven: stel, jij besluit de laatste decennia van je leven nóg zinvoller te besteden dan je nu al doet. Je mag de volgende zin afmaken: Museum Elburg zal mij missen omdat ik: “langzaam tot de inventaris hoor “(citaat Bob)

Tenslotte: is er nog iets wat je de leden van de Vereniging Vrienden nog zou willen meegeven?

Ja, het volgende: onze vereniging kan best nog wat meer leden gebruiken. Kent u mensen in uw omgeving die wellicht interesse hebben? Maak hen warm voor ons prachtige museum en de Vereniging Vrienden.

Jaap Streefkerk (jan2021)

Streekarchivariaat organiseert Corona fotowedstrijd op de Veluwe

Het Streekarchivariaat Noordwest Veluwe (SNWV) organiseert de komende maanden een fotowedstrijd over het thema Corona. Inwoners kunnen hun foto's insturen en zo een bijdrage leveren aan de beeldbank.

Streekarchivaris Hajo de Roo: “We leven in een bijzonder jaar. Het virus heeft het leven van eenieder behoorlijk op zijn kop gezet. We weten nu al dat Corona zeker de geschiedenisboeken van de toekomst in zal gaan. Het is daarom onze taak als archiefinstelling om de impact van Corona zo goed mogelijk in beeld te brengen.”

Het SNWV vormt het geheugen van de regio Noordwest-Veluwe en beheert de archieven en historische collecties van de gemeenten Elburg, Ermelo, Harderwijk, Nunspeet en Oldebroek. Een belangrijk onderdeel hiervan is de beeldbank. Die beeldbank gaat dus aangevuld worden met foto's die door inwoners

van bovenstaande vijf gemeenten ingestuurd kunnen worden. Met die foto's kan ook in de toekomst een duidelijk beeld gegeven worden van de impact van Corona op het dagelijks leven in onze omgeving.

De Roo: "Normaal gesproken zouden we enkel de officiële documentatie van onze gemeenten in het archief opnemen, maar het leek ons gepast om voor dit onderwerp een uitzondering te maken en proactief op zoek te gaan naar zoveel mogelijk verschillende bronnen." De foto's zullen gejureerd worden door Jan Nathan Rozendaal (burgemeester Elburg), Arjan Klein (wethouder Cultuur Elburg), Bram van de Biezen (persfotograaf) en De Roo zelf.

Heimen Engeltjes is de eerste weekwinnaar van de fotowedstrijd en won hiermee een waardebon met de waarde van €25,-. Op de foto zien we een uitgestorven Dorpsstraat van Nunspeet. De foto is genomen tijdens de tweede lockdown. Meneer Engeltjes beschrijft de foto als volgt: "Een trieste leegheid in een prachtig versierde Dorpsstraat".

De maakster van deze foto is Herma Weerstra uit Ermelo. Ze beschrijft de foto als volgt: "Koningsdag 2020 werd Woningen dag. In Ermelo en de regio werd gestimuleerd om kinderen op knuffelberenjacht te laten gaan. Dát werd spannend: huppelen met het doel om allerlei beertjes achter ramen en op vensterbanken te ontdekken. Tegen koningsdag kwam er in Ermelo een ander initiatief bij: versier de beren met oranje. Deze was te vinden bij een hoekwoning op de Steynlaan."

Inmiddels zijn er al zo'n 40 foto's ingezonden. Gezamenlijk geven zij een mooi beeld van de impact van Corona op het dagelijks leven op de Noordwest-Veluwe. Meer foto's zijn nog van harte welkom! Ga hiervoor naar www.streekarchivariaat.nl.

Elke week wordt er een Foto van de Week gekozen. De maker van deze foto wint een waardebon t.w.v. €25,-. De winnaar van de eerste prijs krijgt waardebonnen t.w.v. €150,-. Daarnaast zal Bram van de Biezen voor de

winnaar een luchtfoto maken van een locatie naar keuze en deze op canvas laten drukken. De winnaar van

de tweede prijs krijgt waardebonnen t.w.v. €100,- en de derde prijs bestaat uit waardebonnen t.w.v. €50,-. Alle waardebonnen zullen te besteden zijn bij lokale ondernemers op de Noordwest-Veluwe. Foto's kunnen tot 1 maart 2021 ingestuurd worden.

Namens het streekarchivariaat Mirjan Bultman

Virussen en vaccinaties

De hele wereld is aan het begin van 2021 nog steeds in de ban van de corona pandemie. De eerste vaccinaties zijn aan het zorgpersoneel gegeven, maar de maatregelen blijven streng, met de avondklok als nieuwste uitbreiding.

Dat pandemieën niet nieuw zijn weet iedereen, toch lijkt men totaal overrompeld van deze uitbraak van Covid-19. Het is in onze tijd van technologie en vooruitgang haast niet voor te stellen dat de hele wereld lam ligt door een virus, maar het is nog maar iets meer dan honderd jaar geleden dat de wereld geteisterd werd door een ander virus. De zogenaamde Spaanse griep, een influenzavirus dat hoogstwaarschijnlijk niet uit Spanje afkomstig was en geen griep was, maakte in Nederland in 1918 meer dan 17.000 slachtoffers. Dit aantal slachtoffers heeft corona nog niet gemaakt in ons land. Uiteindelijk stierven er wereldwijd naar schatting tussen de twintig en honderd miljoen mensen, een serieus virus dus. Het bijzondere aan het virus was dat waar normaliter de oudere en zwakkere bevolkingsgroepen het meest geraakt worden, bij de Spaanse griep de slachtoffers echter grotendeels uit jongvolwassenen bestonden.

De misleidende naam is waarschijnlijk ontstaan omdat er vanuit Spanje, een land dat neutraal bleef in de Eerste wereldoorlog en dus niet gebonden was aan censuur, de eerste berichtgeving kwam over het nieuwe virus. Het betrof een aantal mensen die enkele dagen na hevige koortsaanvallen overleden, deze symptomen deden denken aan griep. De griep kon zich door de oorlog over de wereld verspreiden. Het virus reisde met militairen mee naar verre landen en vanuit andere landen terug naar huis in 1918, ook hadden vele landen nog kolonies en was er dus veel verkeer van Europa naar buiten en terug, waardoor het virus snel over de hele wereld verspreid werd.

In Nederland is een groot deel van de verspreiding veroorzaakt door de interneringskampen en militaire kazernes/oefenterreinen. In onze omgeving had je onder andere het interneringskamp te Harderwijk, vluchtoord Nunspeet en de legerplaats bij Oldebroek. Aangezien Nederland neutraal was tijdens de Eerste wereldoorlog moesten gevluchte burgers en militairen geïnterneerd worden in kampen. Onder andere via deze plekken, waar men dicht op elkaar leefde, verspreide het virus zich door het land. Helemaal toen het beleid aan het einde van de oorlog soepeler werd en men nabij gelegen plaatsen mocht bezoeken en buiten de kampen mocht werken.

Foto: Geïnterneerde Belgen in kamp Harderwijk.

Bron: Beeldbank Streekarchivariaat Noordwest-Veluwe.

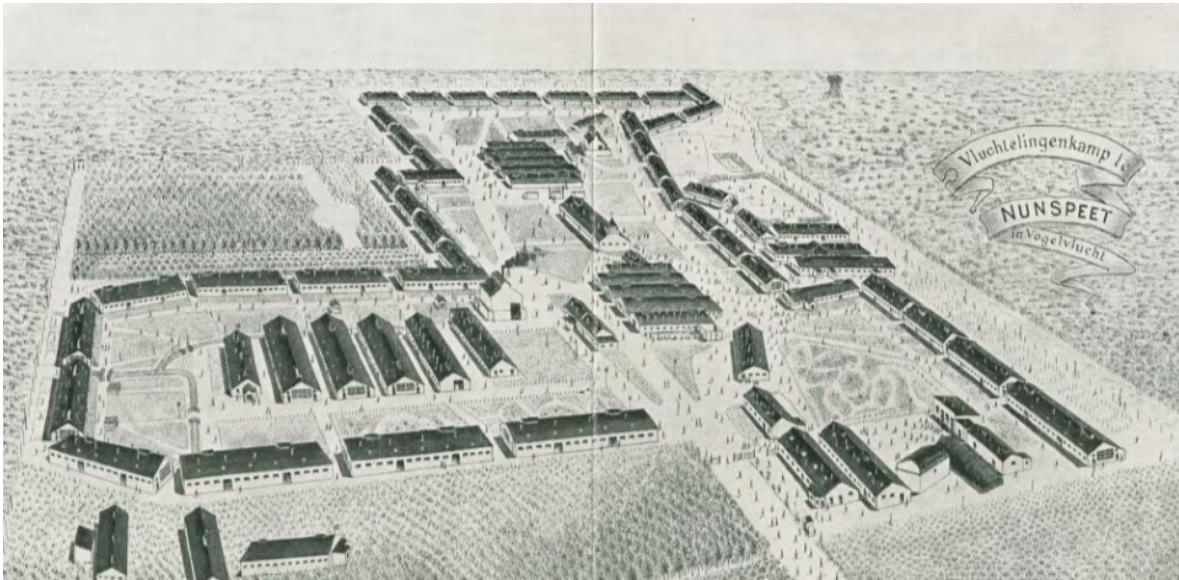

Foto: Vluchtoord Nunspeet, plattegrond.

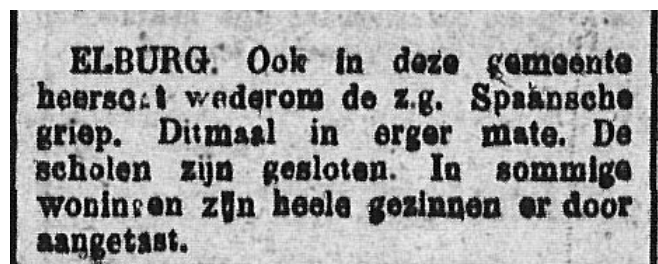
Bron: Beeldbank Streekarchivariaat Noordwest-Veluwe.

Berichtgeving over dit soort pandemieën zijn goed te volgen via lokale kranten. In dit geval is de Elburger Courant geraadpleegd.

In 1918 kwam de eerste berichtgeving over het virus naar voren. Net als tijdens ons huidige beleid om corona te bestrijden werden sommige scholen toen ook gesloten. Zo zien we in een bericht van 26 oktober dat een school in Hattermerbroek moest sluiten aangezien het personeel ziek was.

Bron: Elburger Courant, 26-10-1918, pagina 1.

Bron: Elburger Courant, 02-11-1918, pagina 1

Een kleine week later bericht de krant dat in de gemeente Elburg alle scholen gesloten waren door de erge mate waarin de Spaanse griep in de omgeving heerste. Veel mensen werden in korte tijd ziek. Dit geeft een bekend beeld, vanaf midden december 2020 gingen de scholen in Nederland ook dicht. Het verschil in de huidige situatie is natuurlijk dat de jeugd onlineonderwijs krijgt, waardoor het leerproces wel op gang kan blijven. Deze luxe had men in 1918 niet, toen kregen de kinderen simpelweg geen onderwijs.

In 1919 werden de eerste cijfers bekend van slachtoffers die de Spaanse griep in Elburg en omgeving gemaakt had. Wat opvalt is dat er in Oldebroek wel 84 mensen waren

overleden. In Elburg stierven er het minste, namelijk 13 mensen. Dit getal komt overeen met het aantal sterfgevallen dat corona veroorzaakte in de gemeente Elburg tot en met midden januari 2021.

Wellicht dat de hoge aantal sterfgevallen in Oldebroek veroorzaakt werden door de het intensieve gebruik van het Artillerie Schietkamp op 't Harde, voormalig gemeente Oldebroek. Aan het begin van de Eerste wereldoorlog werden hier Belgische vluchtelingen opgevangen. Aan het einde van de oorlog, toen de Spaanse griep het meest om zich heen greep, was het legerterrein een doorvoerkamp voor Franse, Amerikaanse en Russische voormalige krijgsgevangenen die op weg waren naar huis. Misschien heeft de ziekte hierdoor veel mensen in de gemeente Oldebroek geraakt, aangezien de militairen de grote verspreiders van het virus waren in Europa.

Naast deze verschrikkelijke gebeurtenissen bleef de Nederlandse bevolking haar droge humor bewaren. In de Elburger Courant verscheen in 1920 een grap die honderd jaar later bedacht zou kunnen zijn. Het geeft ook weer dat de discussie over het verschil of de overeenkomst tussen griep en corona niet iets nieuws is, in 1920 gebeurde dit blijkbaar ook al.

Bron: Elburger Courant, 11-08-1920, pagina 4.

De Spaanse griep was niet alleen een virus om grappen over te maken. Voor sommigen bood dit virus ook een kans voor financiële winst. De Elburger Courant stond dan ook vol met reclames voor menigerlei middeltjes om de ziekte te bestrijden. Een veelvoorkomend product was de zogenaamde 'Abdijsiroop' die de ziektekiemen van de influenza zou doden. Wegens het gebrek aan internetreviews is het niet te achterhalen of dit 'wondermiddel' echt positief effect had op de gezondheid van de gebruikers.

Zelfs in 1936 werd de Spaanse griep nog gebruikt voor de verkoop van diverse geneesmiddelen, het moge duidelijk zijn dat deze pandemie een hele lange nasleep heeft gehad en een grote indruk op de wereld achterliet. Hoe dit met het coronavirus zal zijn is nog maar afwachten. Op het moment zitten we er nog middenin

Bron: Elburger Courant, 18-12-1920, pagina 4.

In elke influenza pandemie is vaccinatie een belangrijk onderwerp. Zo haalde de Spaanse griep ook in 1999 nog de Elburgse krant. Vaccinatie blijft de beste bestrijding tegen deze virussen. De hoop is dat de vaccinatie tegen het coronavirus die nu, sinds kort, wordt toegediend aan het zorgpersoneel en binnenkort voor iedereen beschikbaar komt, zal helpen om het virus in te dammen.

Wereldwijd 25 miljoen doden

Influenza (Italiaans voor invloed) of griep in eigenlijke zin, is een besmettelijke aandoening in de luchtwegen, veroorzaakt door een virus, dat pas in 1933 als verwekker werd herkend. Daarvoor werd influenza toegeschreven aan een bacterie. De grootste influenza-pandemie was de Spaanse Griep in 1917-1919 (25 miljoen doden). Ook de zogenaamde A (Aziatische griep) in 1957 afkomstig uit de Chinese provincie Kwéitsjow bracht onrust teweeg. Al bleef het aantal sterfgevallen — relatief — klein. In 1968 brak de zogenaamde Hongkong of Mao-griep uit. Deze maakte vanaf december van dat jaar veel slachtoffers in Noord-Amerika en kwam in de winter van 1968-1969 ook naar Nederland, maar het aantal influenza-slachtoffers bleef 'normaal'. Het is waarschijnlijk dat de A-griep van 1957 veroorzaakt is door een virus identiek of nauw verwant aan het influenza-virus dat in 1889-1890 voor een pandemie zorgde. Het virus

hield zich in de tussenliggende jaren (60-70 jaar) waarschijnlijk op in een 'gastheer' in de dierenwereld. Na de Spaanse Griep en regelmatig geconfronteerd met milde influenza-epidemiën werkten geleerden en medewerkers in een netwerk van laboratoria van de World Health Organisation alsmede vaccine-fabrikanten nauw samen in de strijd tegen de verwekker van de influenza. Sinds de isolering door Shope in 1930 van het influenza-virus bij het varken zijn enorme vorderingen gemaakt. Men beschikt nu over vaccins die een zeer hoge beschermingsgraad geven.

Overigens griep en influenza zijn niet hetzelfde. De influenza en haar complicaties waren de grote doders. Het verkoudheidsverschijnsel — dat nu wel griep wordt genoemd — was er een onschuldige plaaggeest bij. Daarom was de uitdrukking Spaanse Griep niet de juiste, want hij was noch typisch Spaans noch griep...

Bron: Elburger Courant, 10-09-1999, pagina 23.

Dat covid-19 een 'hot item' is, daar is geen twijfel over mogelijk. Of het virus dezelfde aandacht gaat krijgen als de Spaanse griep is nog de vraag, laten we hopen dat het aantal slachtoffers dat de Spaanse griep maakte niet gehaald zal worden.

Namens het Streekarchivariaat, Joost Strijkert

Bijvoegsel

VAN DE
VELUWSCHE BLADEN
VAN
Woensdag 23 Dec. 1936

Van onze adverteerders.

HET WERELDMONSTER GRIEP.

Op verschillende tijdstippen van het jaar kan de conversatie over griep plotseling het gesprek van den dag worden. Telkens en telkens worden wij op het meest onverwachte moment door dezen vijand overvallen. Dat er dan op geduchte wijze huis gehouden kan worden, bewijzen wel de volgende cijfers uit de Pandemie 1918. De geheele wereld werd toen achtereenvolgens geteisterd en in alle wereldeelen trad griep moorddadig op.

In Europa reeds Frankrijk met 200.000 doodelijke gevallen; Engeland eveneens 200.000; Duitschland 400.000; Italië 430.000 en Spanje 130.000.

Het werelddeel Amerika: de Ver. Staten telde 600.000; Mexico 400.000; Brazilië 125.000.

In Azië bereikte men de hoogste cijfers, n.l. Japan 250.000; Pezië 200.000; Philippijnen 150.000; Britsch-Indië 7.000.000; Indische landen 1.500.000.

In de Stille Zuidzee: Samoa en Papeete 25 pct. van de bevolking.

Het wereldtotaal luidde: vijftien millioen menschen bezweken aan griep!

Geen wonder, dat bij elke nieuwe griepepidemie alles in het werk wordt gesteld om deze zooveel mogelijk te beperken.

Talrijke preparaten zijn in den handel gebracht en één van de nieuwste is „Aflukin”, welk geneesmiddel uit kininepoeder bestaat. Geleerden hebben de voorbehoedende werking van kinine bij griep nagegaan en zeer gunstige resultaten verkregen. In talrijke landen worden onder verschillende benamingen als Quinisal; Solvochin, Chinolysin, medicamenten in den handel gebracht.

Ah. Aflukin! Jawel, met Aflukin is veel ellende te voorkomen. Had men in 1918 als voorbehoedmiddel van dit geneesmiddel een regelmatig gebruik gemaakt, hoe anders en beter had het er dan op de wereld uitgezien. Een regelmatig gebruik, 's morgens twee en 's avonds twee pilletjes kan al het kwaad voorkomen.

Beter laat, dan nooit.

Bron: Elburger Courant, 23-12-1936, pagina 5

Beeldende kunst van Japan, toegift van onze voorzitter, die zijn passie voor kunst graag met ons wil delen en een uitstapje maakt naar de Japanse kunst

De Japanse schilderkunst is een van de oudste vormen van Japanse kunst en beslaat een breed spectrum aan genres en stijlen. Het vertoont zowel invloeden van de inheemse cultuur als die van het buitenland. Met name de Chinese schilderkunst heeft een grote invloed gehad. Vanaf het einde van de 16e eeuw kwam de Japanse kunst onder invloed te staan van het Westen. Dit leidde zowel tot westerse invloeden in de Japanse kunst als vice versa.

Chinese invloeden zijn terug te zien in Japanse boeddhistische schilderijen, inkschilderingen, penseeltechnieken en afbeeldingen van planten en dieren, met name vogel- en bloemschilderingen. Op al deze terreinen hebben zich echter duidelijk Japanse tradities ontwikkeld. Het meest kenmerkend voor de Japanse schilderkunst, en later ook voor de prentkunst, is de afbeelding van het dagelijks leven. Met name verhalende taferelen zijn vaak zeer gedetailleerd.

De vroegste voorbeelden van Japanse schilderkunst dateren uit de prehistorie. Op muurschilderingen, keramiek en bronzen klokken zijn gestileerde figuren en botanische, architectonische en geometrische patronen aangebracht.

Net als de westerse kunst heeft ook de Japanse kunst in de loop der eeuwen vele stromingen gekend. Te veel om hier alles te beschrijven. Enkele voorbeelden. De Azuchi-Momoyamaperiode (1573 - 1600).

Deze periode wordt wel de gouden eeuw van de Japanse kunst genoemd. Niet alleen omdat de kunst vele hoogtepunten kende maar ook omdat er veel goud in de kunst gebruikt werd, zoals heel goed te zien bij kamerschermen uit die tijd. Ook later nog in de Edoperiode wordt veel (blad)goud gebruikt.

Japans Keizerrijk (1868–1945)

Tijdens de Meijiperiode (1868–1912) wilde de regering één coherent Japan scheppen. De regering promoveerde de westerse schilderkunst, yōga genoemd en huurde buitenlandse kunstenaars in om op Japanse academies te onderwijzen.

Eeuwenlang verbood de Japanse keizer al het contact met buitenland en was Japan afgesloten van de rest van de wereld. Wanneer in 1855 de grenzen voorzichtig opengaan, komen de Franse kunstenaars voor het eerst in aanraking met Japanse prenten. Impressionistische kunstenaars als Monet en Degas verzamelen zoveel mogelijk Japanse prenten en gebruiken het als inspiratie voor hun eigen werk. Ook Vincent van Gogh en zijn broer Theo waren verwoede verzamelaars, zij bezaten wel 500 Japanse prenten. Vincent was sterk onder de indruk en maakte schilderijen waar de Japanse invloed heel duidelijk was.

Muurschildering in een grafkelder, uitgevoerd in de schilderstijl van de Chinese Tang-dynastie

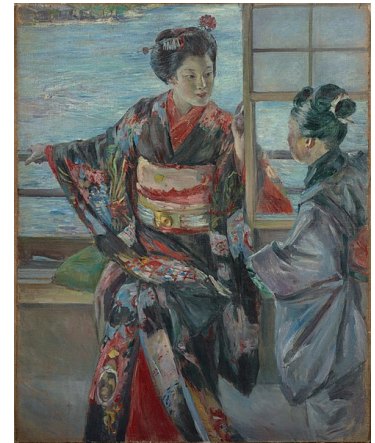
Detail van een kamerscherm uit de Azuchi-Momoyamaperiode

Vincent van Gogh, De Courtesane, 1887

Maar ook de Japanse kunstenaars gaan reizen aan het eind van de 19e eeuw om zich te specialiseren in ‘Schilderen in de Westerse Stijl’. Seiki Kuroda en Keiichirō Kume brengen hun tijd door in Parijs en inspireerde bij hun terugkomst in Japan een hele nieuwe generatie kunstenaars. Samen met de aankoop van veel Franse werken door Japanse verzamelaars zorgen zij voor het ontstaan van een impressionistische stijl binnen de Japanse kunst.

Het enthousiasme duurde echter kort bij de meeste kunstenaars. Er kwam een herwaardering voor de traditionele Japanse stijlen. Traditionele schilderijen die in deze periode werden vervaardigd werden nihonga genoemd en vormden een grote tegenstelling met yōga. In de jaren 1880 werd de westerse kunst geweerd op tentoonstellingen en bekritiseerd door gerenommeerde kunstcritici. Desondanks werden veel westerse technieken in nihonga geïntegreerd, zoals lijnperspectief en schaduw. Ook werd de stijl zichtbaar beïnvloed door de schilderijstijl van de Europese prerafaëlieten en romantici. In 1907 werd de Japanse Kunstacademie opgericht. Vanaf dit moment kwam er een toenadering tussen de yōga- en nihonga-kunstenaars en raakten de stromingen wederzijds beïnvloed.

Seiki Kuroda, titel onbekend

Tijdens de Taishoperiode (1912–1926) domineerden yōga-werken de Japanse schilderkunst. Kunstenaars die studiereizen in Europa hadden gemaakt introduceerden technieken uit het impressionisme en postimpressionisme.

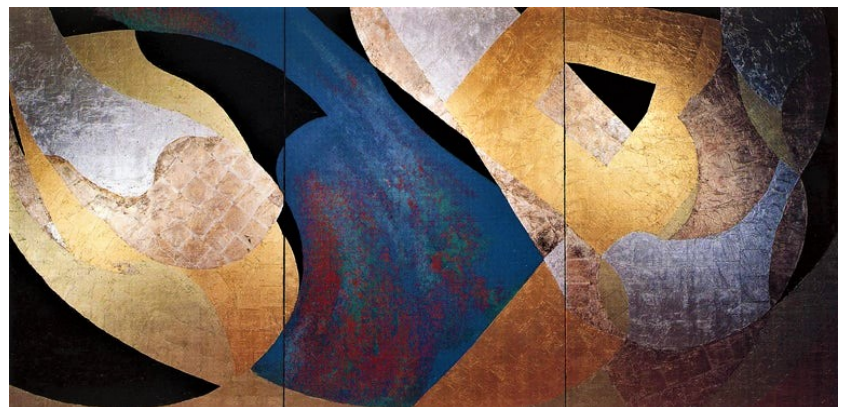
Nihonga kende een heropleving tijdens het begin van de Showaperiode (1926–1989). De yamato-e-traditie had een grote invloed, maar westerse invloeden deden steeds meer de grenzen tussen nihonga and yōga vervagen. Dominante kunstschilders in deze periode waren Sōtarō Yasui (1881–1955) en Ryūzaburō Umehara (1888–1986). Zij introduceerden de abstracte kunst in de nihonga-stijl. Tsuguharu Foujita (1886–1968) op zijn beurt combineerde het surrealisme met de traditionele stijlen. Tijdens de Tweede Wereldoorlog stond de Japanse kunst] onder streng censuur van de regering. Alleen patriottische thema's waren nog toegestaan. Veel kunstenaars werden gerekruteerd om propagandistische kunstwerken te maken.

Japans post impressionisme, kunstenaar onbekend

Naoorlogse periode vanaf 1945

Na de Tweede Wereldoorlog waren kunstwerken uit de Edoperiode en de periode van het Japans Keizerrijk populair bij de rijke klassen. Kunstschilders en drukkers trokken naar Tokio en andere grote steden en kwamen hier in aanraking met neokleuren, het hectisch stadsleven en moderne schilderwerken uit Europa en de Verenigde Staten. Veel van de oude scholen bleven na de oorlog standhouden, waaronder de Kanō-school. De nihonga-kunstenaars vermengden traditionele stijlen met moderne technieken. Sommigen gebruikten als vanouds inkt en pigmenten, terwijl anderen zich toelegden op het schilderen in acrylverf.

Ryūzaburō Umehara, Amithaba 1925, abstract.

Echter ook andere technieken deden de intrede, bij voorbeeld knipkunst. Één kunstenaar, die mij daarbij bijzonder aanspreekt, is Seiji Fujishiro

Seiji Fujishiro is een Japanse " Kiri-e" kunstenaar.

Kiri-e is Japanse knipkunst, volgens het principe van silhouetten, in combinatie met andere technieken. Bij nadere beschouwing zal men zien dat de kunst eigenlijk driedimensionaal is; het papier wordt vanachter het glas in drie dimensies geplaatst, waardoor de scènes een gevoel van afstand krijgen waardoor Seiji Fujishiro was een pionier op het gebied van schaduwfoto's in Japan. Als tiener verdiepte Fujishiro zich in olieverfschilderijen, maar zijn studie werd onderbroken door de Tweede Wereldoorlog.

Na de oorlog, raakte hij gefascineerd door de schaduwen, omdat het betekende dat hij overal een vorm van kunst kon creëren in wat nu een door oorlog verwoest land was, zolang er was licht. Fujishiro besloot dat hij een artistieke techniek wilde beoefenen die de essentie van schaduwpoppenspel zou vatten, en daarom begon hij zich te verdiepen in de schaduwkunst en de technieken om foto's te maken met licht en schaduwen.

Zijn vroege schaduwfoto's concentreerden zich vooral op het weergeven van sprookjes. Veel van zijn werk was sterk gekleurd, behalve figuren, die meestal uit zwart papier zijn gesneden. Tijdens zijn carrière heeft hij echter aan verschillende projecten gewerkt, waaronder illustraties voor boeken en tijdschriften en voor een Japanse omroep.

Maar nu, op 89-jarige leeftijd, is het onderwerp van zijn werk drastisch veranderd. Sinds de drievoudige rampen in Japan in 2011 (tsunami, aardbeving, nucleair) concentreert hij zich op het portretteren van het landschap van de drie zwaarst getroffen gebieden. "Terwijl ik scènes teken van verwoeste natuurlijke omgevingen, moet ik ervoor zorgen dat mensen hoopvol zijn over hun toekomst, en niet hun ogen afleiden", zei hij.

Dit was een kleine indruk van Japanse beeldende kunst door de eeuwen heen, zonder de pretentie compleet te zijn.

Bob Middelburg